

Tekstin ja rakenteen suunnittelu Eurooppalaisesta yritysneuvostosta kertovaan esitteeseen

Erja Palviainen

Opinnäytetyö

Liiketalouden opinto-ohjelma

2012

Liiketalouden koulutusohjelma

<p>Tekijä tai tekijät Erja Palviainen</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2009</p>
<p>Raportin nimi Tekstin ja rakenteen suunnittelu Eurooppalaisesta yritysneuvosta kertovaan esitteeseen</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 25+8</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Vesa Multanen</p>	
<p>Eurooppalainen yritysneuvosto (European Works Council) on työntekijöiden muodostama elin. Sen tarkoituksena on edistää tiedon kulkua yrityksen sisällä sekä saada tietoa koko yrityksen toiminnasta. Yritysneuvosto voidaan perustaa vain kansainvälisiin yrityksiin, jotka toimivat EU ja ETA alueilla. Johdon tulee tiedottaa etukäteen yritysneuvostoa henkilöstöä koskevista ylikansallisista asioista. EWC-laki uudistui vuonna 2011 ja siitä syystä on tarvetta esitteelle, joka selventää tätä lakia.</p> <p>Teoriaosuus käsittelee esitettä ja viestintää. Siinä on kerrottu mistä viestinnän osa-alueista esite koostuu ja millainen on hyvä esite. Tekstin tuottaminen, otsikointi ja oikeinkirjoitus ovat tärkeimpiä asioita etenkin asiategstiä kirjoitettaessa. Kappalejaot ja oikea tekstilaji auttavat viestin ymmärrettävyyttä.</p> <p>Tarkoituksena oli tehdä teksti lyhyeen ja napakkaan esitteeseen, joka kertoo mikä EWC on. Toimeksiantajan toiveena oli, että esitteen tulee innostaa ja rohkaista sekä yrityksiä että työntekijöitä aloittaa EWC-toiminta. Tällaista esitettä ei ole vielä olemassa ja siksi se on erittäin tarpeellinen. Koska sitä on tarkoitus jakaa yrityksissä, kouluissa, liitoissa ja niin edelleen on esitteen oltava lyhyt ja helposti luettava.</p> <p>Lopputuloksena syntyi teksti ikkunataittomalliseen esitteeseen, jonka Palvelualojen ammattiliitto PAM taittoi ja julkaisi. Tekniikan Akateemiset (TEK) teki käsikirjoituksesta nettiesitteen ja julkaisi opinnäytetyön EWC-osuuden omilla sivuillaan.</p>	
<p>Asiasanat EWC, esite, yritysneuvosto, viestintä, yhteistoimintalaki, EWC-edustaja</p>	

Degree programme in Business Administration

<p>Authors Erja Palviainen</p>	<p>Group or year of entry 2009</p>
<p>The title of thesis Planning Text and Structure of Brochure on European Works Council</p>	<p>Number of pages and appendices 25+8</p>
<p>Supervisor(s) Vesa Multanen</p>	
<p>The European Works Council (EWC) is an organ organised by employees. Its objective is to enhance the information flow in the company and to receive information on the activities of the company. An EWC can be founded only in a company that operates in the EU or the ETA areas. Company management has to inform the EWC in advance about transnational matters that affect the employees. The EWC legislation was renewed in 2011 which is why there was a demand for a leaflet in Finnish clarifying the law.</p> <p>The theoretical part of the thesis deals with the leaflet and communication. It explains the structure of the leaflet and provides definitions of criteria that need to be met in a good leaflet. The text output, headers, and correct language are among the most important things when writing a factual text. Paragraphs and well-chosen language help making the contents understandable.</p> <p>The intention was to produce text for a short and to the point leaflet explaining the EWC. The leaflet was to be motivating and to encourage both companies and employees to initiate in EWC activities. There was yet no leaflet of this kind and thus it was very much needed. Since the intention is to distribute it in companies, schools, et cetera, the leaflet has to be short and easy to read.</p> <p>As a result a text for a windowless leaflet was produced, that the Service Union United PAM edited and published. Academic Engineers and Architects in Finland TEK made an internet leaflet from the manuscript and published the EWC part of the thesis on their homepage.</p>	
<p>Key words European Works Council, leaflet, communication, act of EWC, representative</p>	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 European Works Council	3
2.1 EWC-kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat	4
2.2 EWC:n toiminta Euroopassa.....	6
2.3 YTR ja toimeksiantaja.....	8
3 Esite ja viestintä.....	10
3.1 Kirjallinen viestintä	10
3.2 Esite osana viestintää.....	11
4 EWC- esitteen tekstin ja rakenteen toteutus	16
4.1 EWC-esitteen tavoite ja kohderyhmä.....	17
4.2 Aikataulu.....	18
4.3 Esitteen teksti ja asettelu	19
4.4 Toteutus.....	20
5 Pohdinta	23
Lähteet.....	25
Liitteet.....	27
Liite 1. EWC-esitteen ensimmäinen versio.....	27
Liite 2. EWC-esitteen toinen versio kokonaisine lauseineen.....	28
Liite 3. PAM:in taittama ja painama esite.....	29
Liite 4. TEK:in nettiesite.....	30
Liite 5. Lyhenteitä.....	31
Liite 6. Toimivat yritysneuvostot toimialoittain	33
Liite 7. Toimivat yritysneuvostot keskushallinnon sijaintimaan mukaan	34
Liite 8. Käsikirjoitus.....	35

1 Johdanto

Edunvalvonta yrityksissä ei rajoitu enää luottamusmieheen, vaan monikansallisissa yrityksissä voidaan valita EWC-edustaja, jonka tehtävänä on hoitaa työntekijöiden etuja myös Eurooppa-tasolla. EWC:stä (European Works Council) käytetään Suomessa nimitystä Eurooppalainen yritysneuvosto. Yritysneuvosto koostuu työntekijöiden valitsemista edustajista. Yritysneuvosto tulisi valita yrityksiin, joilla on toimintaa Euroopan talousalueella ja työntekijöitä siellä yhteensä vähintään 1000, sekä kahdessa tämän alueen jäsenvaltiossa vähintään 150 työntekijää. EWC:n tarkoitus on edistää avointa tiedonkulkua, mielipiteiden vaihtoa sekä vuoropuhelua johdon ja henkilöstön välillä.

Opinnäytetyössäni teen esitteen tekstin ja rakennesuunnitelman. Esitteen tarkoitus on selvittää EWC-käsitettä kansantajuisesti. EWC on kansainvälistä edunvalvontaa yrityksen sisällä eli se on mahdollista vain monikansallisissa yrityksissä. EWC-edustajaa voisi verrata paremmin tunnettuun luottamusmieheen. He kumpikin työskentelevät työntekijöiden hyväksi, EWC-edustaja Euroopassa ja ETA-maissa ja luottamusmies Suomessa. Koska itse olen sekä luottamusmies että EWC-edustaja, olen huomannut, miten vähän ihmiset tietävät EWC:tä. Jos yrityksiä ja työntekijöiden edustajat tietäisivät enemmän tästä aiheesta, olisi yhteistyö sujuvampaa. Edistääkseni ja helpottaakseni EWC-sopimusten solmimista syntyi idea tehdä esite tästä aiheesta. Työni toimeksiantajana on Daniel Valtakari TEK:istä (Tekniikan akateemiset) ja hän toimii YTR:ssä (yhteistoimintaryhmä) EWC-asiiantuntijana. Hän on tarkistanut tekstin sisällön. Esitteessä kerrotaan pääasiat EWC:stä. Esite julkaistiin Heurekassa 15.3.2012 EWC-seminaarissa, jossa oli paikalla osanottajia noin 50 yrityksestä.

EWC perustuu direktiiviin, joka laadittiin ensimmäisen kerran vuonna 1994. Uusin direktiivi (2009/38/EY) tuli voimaan Suomen lakiin 10.6.2011. Direktiivi toi mukanaan paljon parannuksia ja tarkennuksia vanhaan lakiin. Keskeiset muutokset koskevat tiedottamista, kuulemista, sanktioita, ylikansallisuuden täsmentämistä ja edustajien koulutusta. Uudesta laista yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä (620/2011) on tehty pitkiä ja perusteellisia ohjeistuksia ja tiedotteita. Tästä syystä on tarvetta lyhyelle, napakalle ja selkokieliselle esitteelle.

Esite on osa viestintää. Ropen mukaan hyvässä esitteessä on paljon kuvia ja vähän tekstiä. Tekstilajista riippuen valitaan kirjoitustyyli. Työssäni käytän asiakieltä, koska esite perustuu lakiin. Työni on produktiivinen ja lopputulos on rakennesuunnitelma ja tekstit. Tietojen hankintaan olen käyttänyt haastatteluja ja eri aineistoja kuten kirjoja, lakeja ja EU:n tiedotteita. Oma kokemukseni EWC-edustajana auttoi asioiden kansantajuiseksi muuttamisessa. Tehtävänäni oli laatia esitteen tekstit ja asettelu. Palvelualojen ammattiliitto (PAM) hoiti esitteen taiton ja julkaisun. Tekniikan Akateemiset (TEK) teki käsikirjoituksestani esitteen heidän nettisivuilleen.

Opinnäytetyöni alussa kerron mikä on EWC ja toimeksiantaja. Kolmannessa luvussa selvennän esitteen osuutta viestinnässä. Sen jälkeen kokoan esitteen tekemisen vaiheet yhteen ja esitän lopputuloksen luvussa neljä. Lopuksi pohdin työhöni liittyviä vaihteita ja mitä olen niistä oppinut.

Työssäni on paljon etenkin englantilaisia lyhenteitä ja niiden kaikkien kirjoittaminen suomeksi olisi vaikeuttanut tekstin sujuvuutta. Tämän vuoksi lyhenteiden selitykset ovat liitteenä.

2 European Works Council

European Works Council:ista käytetään Suomessa nimitystä Eurooppalainen yritysneuvosto (jäljempänä EWC). EWC perustuu EU-direktiiviin, joka laadittiin ensimmäisen kerran vuonna 1994 (European Trade Union Confederation, 2008). Voimassa oleva EWC-direktiivi (2009/38/EY) on hyväksytty vuonna 2009. Jokaisella maalla, joka kuuluu EU:hun tai ETA:an, on kaksi vuotta aikaa implementoida eli täytäntöönpanna (SuomiSanakirja) hyväksytty direktiivi omassa kansallisessa laissaan. Suomessa tämä on tullut voimaan 10.6.2011 laissa yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä (620/2011). (Eurooppalaiset yritysneuvostot 2011, 12.)

EWC-lain tarkoitus on parantaa työntekijöiden ja yritysten välistä tiedonsaantia sekä edistää heidän keskinäistä vuorovaikutusta (Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä (335/2007)). Tätä lakia sovelletaan kaikissa yrityksissä, joilla on Euroopan talousalueella yhteensä vähintään 1000 työntekijää, joista vähintään 150 on kahdessa eri maassa. (Yhteistoimintalaki 13 §.) Eurooppalainen yritysneuvosto koostuu työntekijöiden keskuudestaan valitsemista edustajista. EWC perustetaan yritykseen joko työntekijöiden tai johdon aloitteesta. Tarkoituksena on saada sopimus EWC-toiminnasta, jossa määritellään yrityksessä noudatettavat käytännöt. Jos sopimusta ei saada aikaan, noudatetaan toissijaisia säännöksiä. Ennen kuin sopimuksesta aletaan neuvotella, työntekijät valitsevat erityisen neuvotteluryhmän eli Special Negotiation Body:n (SNB). Siinä tulee olla vähintään yksi edustaja joka maasta, jossa yritys toimii. SNB neuvottelee keskenään ja keskushallinnon kanssa sopimuksen aikaan saamiseksi. Jos sopimus saadaan aikaiseksi, SNB puretaan ja EWC-edustajat nimetään. Edustajat valitaan seuraavasti (Eurooppalaiset yritysneuvostot 2011, 14–16):

- Yksi edustaja joka maasta, jossa yritys toimii
- Lisäksi yksi edustaja jokaista alkavaa kymmentä prosenttia kohden suhteessa koko yrityksen työntekijämäärään

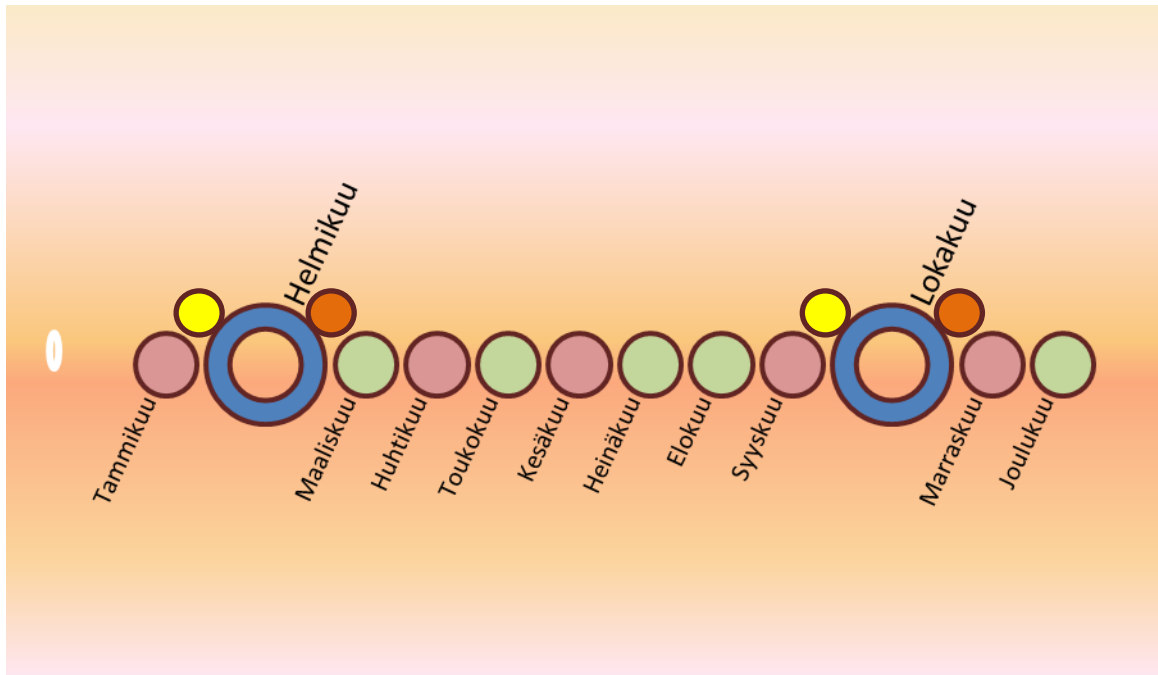
EWC-edustajat muodostavat yritysneuvoston, joka valitsee keskuudestaan työvaliokunnan. Työvaliokunta toimii kokousten (keskushallinnon ja yritysneuvoston yhteisten ja yritysneuvoston omien) valmistelijana ja tiedonkulun hoitajana. EWC-edustajilla on

oikeus saada riittävästi vapautusta työstään hoitaakseen yhteistoimintatehtäviään ja kouluttaakseen itseään. Työnantajan on maksettava näistä syntyneet ansiomenetykset. (Yhteistoimintalaki, 40§) Työntekijöiden edustajilla on irtisanomissuoja, joka määräytyy jokaisen valtion lain mukaan (Yhteistoimintalaki, 41§).

EWC-sopimus on tärkeä, jotta laki ja käytäntö saadaan sovitettua yhteen yrityksen ja työntekijöiden tarpeiden ja vaatimusten tasolle. Toimiva sopimus mahdollistaa hedelmällisen yhteistoiminnan. Yhteistoiminta toteutuu yritysneuvoston kokouksissa, joissa keskushallinto on mukana. Toissijaisten säännösten mukaan yritysneuvosto kokoontuu kerran vuodessa. Yrityksissä, joissa yhteistoiminta tapahtuu sopimuksen mukaan, tavallisimmin kokouksia on noin 1-4 kertaa vuodessa. Yhteistoimintalain 23§ mukaan keskushallinto vastaa neuvotteluryhmän kuluista ja kohtuullisista asiantuntijakuluista.

2.1 EWC-kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat

Uusin direktiivi (2009/38/EY) toi parannuksia ja täsmennyksiä vanhaan lakiin. Muutokset koskivat mm. tiedottamista, kuulemista, ylikansallisen määrittämistä ja edustajien oikeutta koulutukseen. Direktiivi loi myös uusia kohtia kuten sanktiot ja ammattiliittojen tunnustaminen osapuoleksi. (Valtakari, D. 22.9.2011.) Kaikki nämä vaikuttavat EWC-kokousten kulkuun ja sisältöön. Kokousten suositeltava määrä vuodessa on ainakin kaksi kertaa. Työvaliokunnan tulisi kokoontua varsinaisten kokousten välillä noin 3-5 kertaa vuodessa. Sen tärkeimmät tehtävät ovat koordinoida EWC-toimintaa, olla yhteydessä yrityksen johdon kanssa, järjestää tarvittaessa lisäkokouksia ja pitää yritysneuvosto ajan tasalla. Kokousten suunnittelu kuten paikan, ajan, esityslistan ja tulkkausten määrittäminen kuuluvat työvaliokunnalle. Yritys hoitaa tulkkausten, matka- ja majoitusjärjestelyt, kokoustilat ja kutsut sekä kokoaa ja lähettää kokousmateriaalit. (Eurooppalaiset yritysneuvostot 2011, 42–43.) Yritysneuvoston tulisi kokoontua ennen (valmisteleva kokous) ja jälkeen varsinaisen kokouksen. Valmistelevassa kokouksessa EWC-edustajat voivat käydä ajankohtaiset asiat läpi ja muodostaa yhteisen mielipiteen yrityksen kirjallisesti esille tuomiin asioihin. Varsinaisen kokouksen jälkeen pitäisi yritysneuvoston keskenään tehdä yhteenveto. Tällaiset kokoukset (yhteensä kolme) ovat tarpeellisia, jotta eri maiden edustajat voivat tuoda esille omat mielipiteensä ja epäkohdat. (Kuvio 1)

- Valmisteleva yritysneuvoston kokous
- Varsinainen kokous, jossa keskushallinto ja yritysneuvosto paikalla
- Yritysneuvoston yhteenvetokokous
- Työvaliokunnan kokous

Kuvio1. Yritysneuvoston ja työvaliokunnan kokoukset vuosittain

Yhteistoimintalain 32§ määrää yritysneuvoston oikeudesta saada tietoja ja tulla kuulluksi:

Eurooppalaisella yritysneuvostolla «ja» sen työvaliokunnalla on oikeus saada tietoja «ja» tulla kuulluksi sellaisista asioista, jotka koskevat koko yhteisönlaajuisia yritysryhmää tai yritystä taikka vähintään kahta yritysryhmän yritystä tai yhteisönlaajuisen yrityksen toimintayksikköä, jotka sijaitsevat Euroopan talousalueen eri jäsenvaltioissa. Vastaavasti 17 §:n 2 «ja» 3 momentissa tarkoitetuissa yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä «ja» yrityksissä käsitellään vain asioita, jotka koskevat joko kaikkia Euroopan talousalueella sijaitsevia yrityksiä tai toimintayksiköitä tai vähintään kahta yritystä tai toimintayksikköä, jotka sijaitsevat Euroopan talousalueen eri jäsenvaltioissa.

Tätä pykälää tarkentaa uusi yhteistoimintalaki 13 a §, 13 b § ja 13 c §, joissa täsmennetään mitä ylikansallisella tarkoitetaan ja mitä on tiedottaminen ja kuuleminen. Ylikansalliset asiat täytyy käsitellä yritysneuvostossa. Lain mukaan asia, joka koskee koko yritysryhmää tai yritystä (kotimaassa ja ulkomailla) tai vähintään kahta yritystä Euroopan talousalueella kutsutaan ylikansalliseksi. Ylikansallinen asia voi koskea myös vain yhtä

maata, jos se vaikuttaa merkittävästi työntekijöihin muissakin maissa. Yrityksen on tiedotettava kirjallisesti työntekijöiden edustajille tarpeeksi ajoissa, riittävät tiedot ymmärrettävästi, jotta heillä on aikaa perehtyä asiaan. Kuuleminen tarkoittaa, että yritysneuvostolla on oltava riittävästi aikaa ja tietoa, että se voi antaa oman palautteensa yrityksen johdolle. (Eurooppalaiset yritysneuvostot 2011, 57–58.)

Asiat, joita kokouksissa käsitellään, koskevat yleensä vähintään kahta maata. Sinne voidaan tuoda myös yhtä maata koskettava asia, jos sen vaikuttaa olennaisesti henkilöstöön myös muualla. Kokouksissa tulee käsitellä muun muassa konsernin (Eurooppalaiset yritysneuvostot 2011, 22.):

- strategia ja sen tulevat muutokset
- taloudellinen ja rahoitustilanne
- tulevat investoinnit
- tuotannon, kustannusten ja kannattavuuden näkymät
- työllisyystilanne ja sen tulevat muutokset
- työntekijöiden joukkovähentämiset ja -lomautukset
- suuret organisaatiomuutokset
- yritysostot ja sulautumiset
- työ- tai tuotantomenetelmien uusiminen
- tuotannon siirrot, toimipaikkojen vähentäminen tai lopettaminen
- työsuojelu ja työhyvinvointi
- ympäristöasiat, yhteiskunta- ja sosiaalinen vastuu
- henkilöstöpolitiikka ja sen suuntaviivat
- tasa-arvoasiat
- koulutus

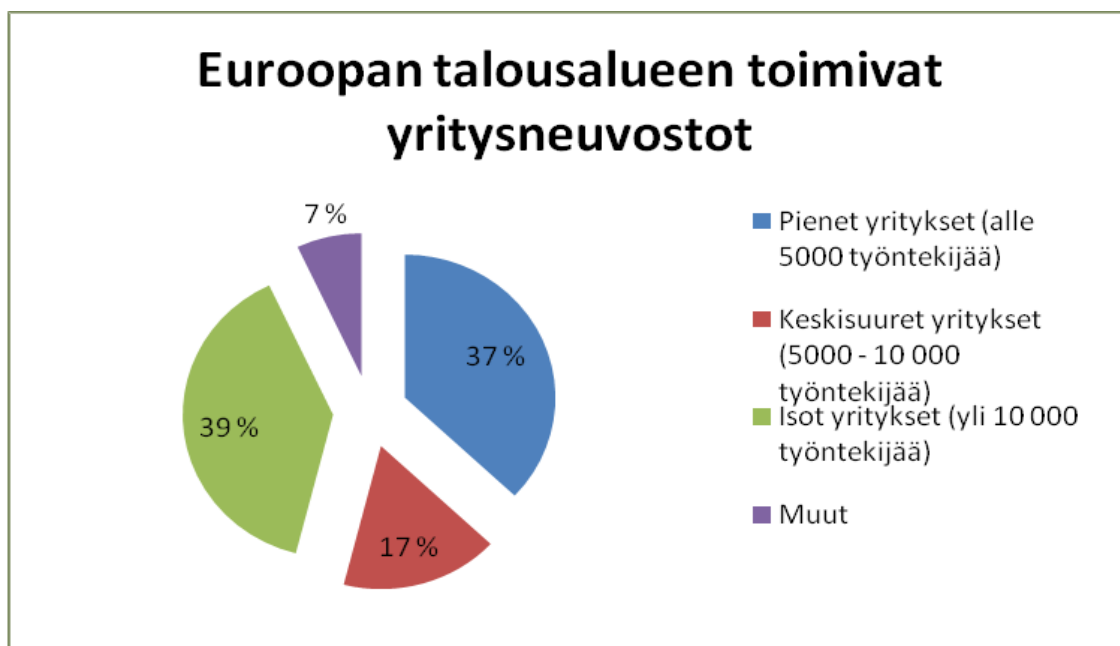
Näiden lisäksi voidaan käsitellä myös muita esille tulevia ongelmia, kehitysideoita, uudistuksia ja niin edelleen. Yritysneuvostossa ei käsitellä työehtosopimusten alaisia asioita. (Eurooppalaiset yritysneuvostot 2011, 22.)

2.2 EWC:n toiminta Euroopassa

Euroopassa yritysneuvostoja oli vuoden 2011 loppuun mennessä perustettu yhteensä 1214. Näistä yhä toimivia yritysneuvostoja on 996 kappaletta. EWC:n kehitys on ollut

hidasta, mutta varmaa. Vuonna 1994 oli yritysneuvostoja 52 ja vuonna 2009 oli luku noussut 938. Tällä hetkellä käydään sopimusneuvotteluja noin 50 yrityksessä Euroopassa. (ETUI, European Works Council database 2011.)

Toimialoja vertaillessa on metalli-alalla eniten toimivia yritysneuvostoja, kun taas palvelualoilla vähiten (Liite 6.). (ETUI, European Works Council database 2011.)

Kuvio 2. Toimivat yritysneuvostot yrityksen työntekijämäärän mukaan.

Kuvion 2. mukaan toimivia yritysneuvostoja on eniten yrityksissä, joissa on alle 5000 ja yli 10000 työntekijää. (Workers-participation.eu). Kaikista toimivista yritysneuvostoista on joka kuudes Saksassa (vajaat 180). Seuraavaksi eniten Yhdysvalloissa (noin 160) ja Iso-Britanniassa (noin 120). Suomi sijoittuu taulukossa puolen välin tienoille alle 40 yritysneuvostolla (Liite 7.). (ETUI, European Works Council database 2011.)

Yrityksien lukumäärää *Suomessa*, joissa EWC:n tulisi toimia, ei tiedetä. YTR:n mukaan Suomessa on noin 50 toimivaa yritysneuvostoa. Euroopassa noin puolet yrityksistä on saatu EWC:n piiriin ja luultavasti on samoin myös Suomessa. (Vaittinen, S. 16.1.2012.) Pamin (Palvelualojen ammattiliitto) järjestäytymisalan yrityksistä esimerkiksi Fazer Amica, G4S, H&M, Scandic Hotels, IKEA, ISS, Kappahl, Lindex, Securitas ja Sodexo ovat tehneet EWC-sopimuksen ja näissä on toimiva yritysneuvosto (PAM 2011).

2.3 YTR ja toimeksiantaja

Yhteistoimintaryhmä (YTR) toimii kansainvälisten yritysten ja niiden henkilöstöedustajien yhteistoiminnan kehittämiseksi. Näitä kanavia ovat muun muassa EWC, Eurooppa yhtiö (SE), tiedottamiseen ja kuulemiseen liittyvät EU-säännökset ja direktiivit. YTR:n tavoitteena on parantaa kansainvälisissä yrityksissä toimivien henkilöstöedustajien, toimitsijoiden ja asiamiesten toiminta-edellytyksiä, sekä ylläpitää ja kehittää heidän tietotaitoa kansainvälisissä yhteistoiminta-asioissa. YTR seuraa EWC-direktiivin ja muiden kansainvälisten yhteistoimintasäännösten kehittämistä ja vaikuttaa niiden kotouttamiseen Suomessa.

YTR järjestää seminaareja/koulutuksia ja tiedottaa kansainvälisistä yhteistoiminta-asioista jäsenistölleen ja liitoilleen. Yhteistoimintaryhmä osallistuu koordinoitusti kansainvälisten sihteeristöjen yhteistyötä käsittelevien työryhmien työhön kuten IN, EMF, EMCEF, BWI ja UNI (Liite 5). Tavoitteiden toteuttamiseksi se pitää yhteyttä keskusjärjestöihin, virkamiehiin, poliittisiin päättäjiin ja muihin sellaisiin. (Teollisuuden palkansaajat – neuvottelukunta.)

Teollisuuden palkansaajat -neuvottelukunta (TP) on rekisteröimätön yhteistoimintaorganisaatio, joka koostuu 14 eri teollisuusalan ja teollisuuden palvelualan ammattiliitosta. Se on perustettu 26.10.1993. Noin 823 000 yksityisen sektorin palkansaajaa kuuluu neuvottelukunnan edustuksen piiriin. Neuvottelukunnan tehtävänä on (Teollisuuden Palkansaajat –neuvottelukunta.)

- jäsenliittojen edustus yhteiskunnallisessa edunvalvonnassa
- jäsenliittojen sopimustavoitteiden yhteensovittaminen
- vahvistaa ay-liittojen toimintaa eri aloilla
- jäsenistön ay-valmiuksien ja työmarkkina-aseman vahvistaminen

Neuvottelukunnassa on neljä vakituista asiantuntijatyöryhmää: sopimuspoliittinen-, teollisuuspoliittinen-, työympäristö- ja yhteistoimintaryhmä (YTR). (Teollisuuden palkansaajat – neuvottelukunta.)

Toimeksiantajani Daniel Valtakari on yksi YTR:n jäsenistä ja on erittäin kokenut EWC-asiantuntija. Hän on ollut mukana implementoimassa uusinta EWC-direktiiviä Suomen

lakiin yhteistyössä työ-ja elinkeinoministeriön kanssa, avustanut useita neuvotteluryhmiä sopimusneuvotteluissa, toiminut eri liittojen EWC-koordinaattoreiden tukena ja ollut vuosina 2008 - 2010 EWC-asiantuntijana Pohjoismaiden Teollisuustyöntekijöissä. (Valtakari, D. 1.9.2012.)

3 Esite ja viestintä

Yritysten ja yhteisöjen tiedonvälitystä kutsutaan tiedottamiseksi, viestinnäksi tai yhteisöviestinnäksi. Tiedottamisessa pyritään kertomaan asiat perustuen faktoihin. (Honkala, Kortetjärvi-Nurmi, Rosenström, Siira-Jokinen, 2010, 181–182.) Yhteisöviestintä koostuu viestinnästä (lähettäjä ja vastaanottaja) ja tiedottamisesta (lähettäjä). Yhteisöviestintä voidaan jaotella käytettyihin viestintäkanaviin: välitettyyn ja suoraan viestintään. Kirjallinen viestintä on välitettyä viestintää, johon tarvitaan jokin viestintäväline kuten tiedote, muistio, henkilöstölehti tai ohje. Viestin pysyvyys ja tarkkuus ovat kirjallisen viestinnän hyviä puolia. Tekstin tuottaminen ja sen välittäminen on hidasta verrattuna suoraan viestintään eli kasvokkain tapahtuvaan viestin välittämiseen. Vuorovaikutteisuuden vähäisyys on myös yksi kirjallisen viestinnän haittapuolista. (Honkala ym. 2010, 13–16.)

Mainoslehtiset ja esitteet ovat yksi suosituimmista tavoista edistää liiketoimintaa. Niiden kohdentaminen suoraan kohderyhmälle voi olla erittäin tehokasta jakamalla ne suoraan käteen. Esitteen koolla ei ole niin suurta merkitystä viestinnän onnistumisessa, kuin ulkoasulla ja jakelun oikealla kohdentamisella. (Marketing Minefield, 2012.) Riippumatta tilanteesta, esite mahdollistaa tiedon välittämisen lyhyellä, ytimekkäällä ja järjestelmällisellä tavalla. . Esitteen elinkaari määräytyy sen sisällön mukaan. Niin kauan kuin tieto on voimassa olevaa, niin kauan esite on relevantti. (The International Development Research Centre (IDRC.)

3.1 Kirjallinen viestintä

Viestintä on ihmisten välistä vuorovaikutusta. Se voi olla joko sanallista tai sanatonta viestintää. Kirjoitettu viesti on verbaalista eli sanallista viestintää. Tekstin lukija arvioi lukemaansa mm. seuraavien seikkojen perusteella (Lohtaja, Kaihovirta, Rapo 2007, 11):

- Väline, jolla viestitään (kirje, sähköposti, kännykkä tms.).
- Tapa, jolla kirjoitetaan (miten lukijaa puhutellaan).
- Millainen on tekstin ulkoasu.

Oikea tapa viestiä valitaan kohderyhmän ja syyn mukaan eli kenelle ja miksi. Eri välineiden avulla voi viestin vastaanottajina olla jopa miljoonia ihmisiä. Välineen avulla

lähetyksi viesti synnyttää vähemmän vuorovaikutusta, kuin keskusteltaessa ja väärinymmärryksen riski kasvaa. (Lohtaja, Kaihovirta-Rapo 2007, 11–12.) Viestintää, jota tapahtuu yhteisön sisällä sekä sen ulkopuolella sanotaan yhteisöviestinnäksi. Se jaetaan usein sisäiseen ja ulkoiseen viestintään. Sisäinen viestintä on yhteisön sisällä tapahtuvaa tiedottamista, henkilöstön motivoimista, hyvän ilmapiirin synnyttämistä ja säilyttämistä sekä liiketoiminnan kehittämistä. (Lohtaja, Kaihovirta-Rapo 2007, 13–14.) Ulkoinen viestintä on yhteydenpitoa ulkoisiin sidosryhmiin ja sen tavoitteena on luoda, kehittää ja ylläpitää hyviä suhteita. Sen tehtävänä on tukea markkinointia ja myyntiä sekä luoda kysyntää. Yrityksen maine ja erottuminen muista pidetään yllä ulkoisella viestinnällä. (Kielipuu.)

Viesti onnistuu harvoin niin, että se ymmärretään kuten kirjoittaja on tarkoittanut. Tähän olisi kiinnitettävä enemmän huomiota, jotta ne onnistuisivat useimmin. Osmo A. Wiio loi 1970-luvulla ns. Wiion lait (Lohtaja, Kaihovirta-Rapo 2007, 20):

- yleensä viestintä epäonnistuu ja harvemmin onnistuu
- jos sanoma on ymmärrettävissä eri tavoin, ymmärretään se eniten vahinkoa tuottavalla tavalla
- aina on joku, joka tietää paremmin mitä olet tarkoittanut

Hyvällä viestijällä on taitoa, tietoa ja motivaatiota. Hän on perillä ihmisistä, joille viesti on tarkoitettu, tilanteesta ja sen vaatimista viestinnän säännöistä. Taitavan kirjoittajan on ylläpidettävä ja kehitettävä taitojaan koko ajan. Harjoittelu ja siitä saatu palaute kehittävät oikeinkirjoitusta ja auttavat löytämään omat osaamisalueet. (Lohtaja, Kaihovirta-Rapo 2007, 21–22.)

3.2 Esite osana viestintää

Esitteet ovat myyntimateriaalin tukivälineitä eikä niillä ole itsellistä, yksin toimivaa roolia markkinointityössä. Esitteitä tehdään moniin eri tarkoituksiin (Rope, T 1998, 177):

- yritysesitteet, jotka kertovat yrityksestä
- tuote-esitteet

- myyntiesitteet markkinoivat tuotteen
- tekniset esitteet selventävät tuotteen rakenteen ja tekniset ominaisuudet

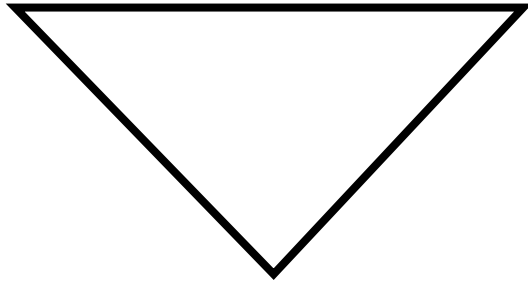
Hyvä paperi, värillinen ja visuaalisesti hyvin suunniteltu esite antavat yrityksestä tai tuotteesta uskottavan, luotettavan ja vakuuttavan kuvan. (Rope,T. 1998, 179.)

Teksti kannattaa suunnitella ja jäsentää selkeästi, jotta siitä saadaan looginen kokonaisuus ja sitä on helppo seurata. Jäsennystapa valitaan tekstin tavoitteen ja tekstilajin mukaan. Tärkein asia kerrotaan ensin esim. tiedotteissa ja uutisissa, kun taas pöytäkirjoissa ensin tulevat aika ja paikka ja niiden jälkeen muut asiat käsittelyjärjestyksessään. Teksti on hyvä jakaa selkeisiin kappaleisiin, joihin voi tarvittaessa lisätä väliotsikot. Sekä alaus ja lopetus on suunniteltava tekstilajin mukaan. (Honkala, Kortetjärvi-Nurmi, Rosenström, Siira-Jokinen 2010, 26.) Yleensä lukijat pitävät järjestyksestä ja loogisesti kirjoitetusta tekstistä. Teksti tulisi aloittaa asialla, joka liittyy aiheen lukijan maailmaan. Seuraavassa on erilaisia jäsennystapoja ja niihin liittyviä tekstilajeja (Kankaanpää, Piehl 2011, 93):

- aikajärjestys (ohje, selostus)
- aihepiirijärjestys (esite, käsikirja)
- ongelmanratkaisujärjestys (lehtiartikkeli, tutkimusraportti)
- kärkikolmiomalli (uutinen, tiedote, päätös)
- vastakohtajärjestys (arvostelu, vertaileva lausunto)
- motiivointijärjestys (kutsu, markkinoitikirje)
- mielipidetekstin jäsenitys (esitys, yleisönosastokirjoitus)
- assosiaatiojärjestys (tuttavallinen teksti).

Jos teksti on tarkoitettu kiireiselle lukijalle, on kärkikolmiomalli paras ratkaisu. Siinä asian ydin selviää jo otsikosta. Tässä mallissa tärkein ja painavin asia on ylinnä ja paino laskee loppua kohden.

Tärkein asia päällimmäisenä

Kuvio 2. Kärkikolmiomalli

Aihepiirijärjestyksessä lukija voi katsoa otsikot ja saada kokonaiskuvan tekstistä. Näin hänen on helppoa löytää haluamansa tieto lukematta koko tekstiä. Juuri tämän vuoksi aihepiirijärjestys sopii etenkin esitteisiin, hakemistoihin ja raportteihin. Aikajärjestystä käytetään mm. selostuksissa ja elämänkerroissa, joissa asiat halutaan kertoa kronologisessa järjestyksessä. (Kankaanpää, Piehl 2011, 95, 103,115.) EWC- esitteen tekstien rakenne vastaa aihepiirijärjestystä, koska eri aihekokonaisuudet ovat omina kappaleinaan.

Jos tekstissä on liikaa tietoa, voi se estää lukijaa erottamasta mikä on tärkeää. Hän ei myöskään jaksa kiinnostua tekstistä, jos se on liian pitkä. Jos tieto ei ole tarpeellista lukijalle, on sitä karsittava. Turhaa tietoa on mm. tieto, jonka lukija jo tietää. Tarpeellinen tieto on ajankohtaista ja lukijaa koskevaa. Looginen teksti on parempi kuin sekava. Usein aihe ja tekstilaji antavat monta jäsentelyvaihtoehtoa, eikä edes tekstin tarkoitukseen aina vaadi yhtä jäsentelyä. Jäsentelyyn vaikuttavat kohderyhmä ja lukemistapa. Esim. asiakastiedotteen saaja tietää, että sama kirje on lähetetty monille muillekin eikä vain hänelle henkilökohtaisesti. Tällöin lukija ei oletakaan, että tiedotteen joka kohta kiinnostaisi häntä. Koska tällaiset viestit eivät ole tarkoitettukaan henkilökohtaisiksi, ei niissä tarvitse kiinnittää kohteliaisuuteen niin paljon huomiota kuin selkeään esitystapaan ja asiasisältöön. Kun lukijoita on paljon erilaisia, on kirjoittajan mietittävä mikä olisi kaikille sopiva tapa esittää asia. Usein paras tulos saadaan kohdentamalla eri teksti eri lukijoille. (Kankaanpää, Piehl 2011, 73, 85, 93.)

Asiatekstissä tieto on kirjoitettu selkeästi, tekstilajiin sopivasti ja oikeinkirjoitussääntöjä noudattaen, joka tekee siitä uskottavan. Hyvän asiatekstin tunnusmerkit (Honkala 2010, 27):

- sopiva tekstilaji
- selvä tavoite
- yleiskieli
- tarkoituksenmukaiset sanavalinnat
- selkeä ulkoasu
- sisältää kappaleita ja väliotsikoita
- ymmärrettävät ja yksiselitteiset virkkeet
- kirjoitettu virheettömästi

Selkeässä lauseessa on korkeintaan kymmenen sanaa, yksiselitteisiä lauseenvastikkeita ja yksi tärkeä asia (Kankaanpää, Piehl 2011, 215).

Hyvä otsikko kertoo lukijalle sen, mistä tekstissä puhutaan. Tekstin sisältö ja tyyli määräävät myös otsikon linjan, eikä esimerkiksi lakitekstiä voi otsikoida hauskaasti. Informatiivinen otsikko voi olla myös houkutteleva, jos asia kiinnostaa lukijaa. Muita houkuttelevan otsikon tehokeinoja on muun muassa (Kankaanpää, Piehl 2011, 176.)

- kysymys, kehoitus tai kärjistyys
- oivallus, sanaleikki
- sointuva, kielellisesti kaunis otsikointi
- havainnollinen, lukijaa koskettava alku

Esimerkiksi kysyvät otsikot sopivat ohjeisiin, esitteisiin ja oppaisiin. Otsikon voi aloittaa kysymyssanalla kuka, mitä, milloin jne. Tällainen otsikko houkuttelee lukijaa saamaan vastauksen kysymykseen. Käskevät tai kehoittavat otsikot aktivoivat toimimaan, kuten lukemaan tekstin. Käyttämällä konkreettisia substantiiveja ja täsmällisiä verbejä eli havainnollistamalla luodaan mielikuvia. Lyhyempi otsikko (korkeintaan yksi lause) on helpompi hahmottaa kuin pitkä. (Kankaanpää, Piehl 2011, 175–181.)

Kun tekstin *tavoite* on selvillä on sen suunnittelu ja kirjoittaminen helpompaa. Tekstiä kirjoittaessa tulee pohtia millainen on sen lukija ja miten häneen voidaan vaikuttaa. Mitkä asiat ovat tärkeimpiä ja millainen ilmaisu sopii niiden esille tuomiseen parhaiten. Tekstin tavoite voi olla informatiivinen, tunteisiin tai mielipiteisiin vaikuttava tai saada vastaanottaja toimimaan halutulla tavalla.(Kankaanpää, Piehl 2011, 57—59.)

Vaikuttamisen tavoitteena on aktivoida tekemään jotain, ottamaan kantaa tai ajattelemaan viestiä. Tähän liittyy kirjoittajan vastuu tietojen oikeellisuudesta. Vastuullinen vaikuttaminen saa vastaanottajan vakuuttumaan eettisesti ja järkisyistä. (Lohtaja, Kaihovirta-Rapo 2007, 42)

4 EWC- esitteen tekstin ja rakenteen toteutus

Vuonna 2011 voimaan tullut uusiin EWC-direktiivi toi muutoksia vanhaan lakiin. Sen vuoksi ennen tätä muutosta tehdyt julkaisut ja käsikirjat olivat puutteellisia. Olen itse EWC- edustaja ja siksi kiinnitin tähän huomiota. Olin myös kaivannut esitettä, jota voisi jakaa yrityksissä ja muualla kaikille, jotka ovat kiinnostuneita aiheesta. Tiedusteltuani Valtakarilta esitteen hyödyllisyyttä ja tarvetta, hän oli kanssani samaa mieltä. Tavoiteltava kohderyhmä määräytyi EWC:n ulottuvuuden mukaan, johon kuuluvat monikansalliset yritykset sekä henkilöt, jotka ovat tekemisissä EWC- asioiden kanssa. Esitteen tarkoitus on aikaansaada EWC- sopimuksia yrityksiin, joissa niitä ei vielä ole. Tätä kautta voidaan parantaa työntekijöiden kansainvälistä edunvalvontaa.

Produktin idea syntyi, kun olin 22.9.2011 Daniel Valtakarin pitämässä EWC-tilaisuudessa, jossa hän esitteli uuden lain ja sen tuomat muutokset. Näistä asioista ei vielä ole tehty tiivistelmää missään muodossa, jota voitaisiin jakaa. Valtakari innostui heti esite-ehdotuksestani ja hän lupautui toimeksiantajakseni. Pidimme yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse sekä tapasimme joitakin kertoja asian tiimoilta. Syksyn aikana produktin rajaus ja suunnittelu muutti muotoaan. Vihkomalli palveli mielestäni esitteen tarkoitusta parhaiten ja siihen piti saada sopivan lyhyt ja ytimekäs teksti. Jäsensin tekstin aihepiireittäin ja tärkeimmät asiat ovat ensimmäisinä kussakin osiossa. Koska EWC perustuu lakiin, on esitteen teksti oltava kaikilta osiltaan lain mukainen.

Työryhmässä, joka esitteen teki, olivat Daniel Valtakari, Inka Ukkola ja minä. Inka Ukkola työskentelee TJS Opintokeskuksessa kulttuurisihteerinä ja hänen vastuullaan oli taitto. Daniel Valtakari tarkisti tekstin todenperäisyyden ja luotettavuuden. Minun tehtäväni oli tehdä teksti ja suunnitella, miten se asetetaan esitteeseen. Asettelu tarkoitti esitteen mallin päättämistä ja tekstin asettelua sinne. Esite tuli mahtua A4-kokoiselle paperille. Itse tekstin piti olla helposti luettavaa, asiallista ja tiivistettyä. Kun olin saanut koottua tärkeimmät asiat tekstiin, muokkasimme niitä yhdessä julkaistavaan muotoon. Ennen lopullista versiota, annoin tekstit luettavaksi ja kommentoitavaksi eri-ikäisille ihmisille (koululaisille, työssäkäyville ja eläkeläisille.)

4.1 EWC-esitteen tavoite ja kohderyhmä

Uusin EWC-laki tuli voimaan kesäkuussa 2011. Tämä toi mukanaan täsmennyksiä ja uusia kohtia yhteistoimintalakiin. Vanhasta EWC-laista on olemassa vain kirjasia ja paksuhkoja niteitä, jotka ovat pääasiassa tarkoitettu jo EWC-asioista jotain tietäville, kuten EWC-edustajille ja liitoille. Näissä kerrotaan lähes kaikki mitä EWC pitää sisällään. Uusi laki loi jo sinällään tarpeen uudistaa vanhoja EWC-tiedotteita. Nykyiset aineistot ovat pitkiä ja vaikeasti ymmärrettäviä ja sen vuoksi tarve lyhyelle ja yksinkertaiselle esitteelle oli selvää.

Tavoitteena on levittää tietoa EWC:stä monikansallisiin yrityksiin. Yrityksissä, joissa EWC toimii, tieto siitä on hyvin vähäistä etenkin työntekijöillä. Tästä syystä halusin tehdä esitteen, joka kertoo tärkeimmät asiat yritysneuvostosta ja sen toiminnasta. Koska tieto EWC:stä on niin vähäistä, hankaloittaa se EWC-sopimusten syntyä. Esitteen on tarkoitus selventää sekä yrityksille ja työntekijöille mitä mahdollisuuksia EWC tarjoaa. Tietämys Eurooppalaisen yritysneuvoston toiminnasta edistää henkilöstön osallistumista asioihin, jotka koskevat heitä. Tietoa eurooppalaisesta edunvalvonnasta yrityksen sisällä on tärkeää viestiä myös kouluihin, jotta tulevat työntekijät olisivat tietoisia tästä jo työelämään mennessään.

Toimiva EWC-järjestelmä vaatii työntekijöiden ja yrityksen välisen sopimuksen. Usein tällainen sopimus jää tekemättä, koska osapuolet ovat epätietoisia sen tarkoituksesta (Valtakari, D. 1.9.2012). Sopimuksen tarkoitus on tehdä selvät pelisäännöt yritysneuvoston ja yrityksen yhteistoiminnalle. Esitteen tarkoitus on edistää ja rohkaista osapuolia tekemään EWC-sopimus, kuten Daniel Valtakari 9.1.2012 sähköpostissaan sanoo:” Esite on ehdottomasti tarpeellinen. Sillä on voitava ottaa ensiaskel EWC-toiminnan suuntaan.” Esitteestä selviää pääasiat, joiden pohjalta lukija saa vastauksen kysymyksiin: mikä EWC on, mitä hyötyä siitä on ja miten se toimii.

Esitteen pääasialliset *kohderyhmät* ovat:

- monikansallisten yritysten työntekijät ja johto
- ammattiliitot
- peruskoulun yhdeksäsluokkaiset

- lukiolaiset ja ammattikoululaiset

Jos yrityksen sisällä on yhtenevät tiedot johdon ja työntekijöiden välillä on avoin yhteistyö helpompaa. Ammattiliitot tarvitsevat EWC-esitettä, jotta ne voivat jakaa niitä jäsenilleen. Työntekijät eli liittojen jäsenet valitsevat edustajansa yritysneuvostoon. Mitä paremmin työntekijäryhmällä on ymmärrystä EWC:stä, sitä sopivamman edustajan he osaavat valita. Yleensä yrityksen johdossa on vain muutama henkilö, joka tietää EWC:n olemassa olosta. Kun yrityksen koko johto on tietoinen yritysneuvoston mahdollisuuksista, on sen helpompi luoda tarvittavat olosuhteet sen toiminnalle. Tietämys asioista luo turvallisuutta ja turvallisuus luo rohkeutta esimerkiksi solmia uusia sopimuksia. Tärkeä kohderyhmä on nuoret, jotka ovat peruskoulun viimeisellä luokalla. Yhteiskuntaopin tunneilla heille opetetaan esim. mikä on luottamusmies ja puhutaan muutenkin työelämästä. Tässä yhteydessä olisi EWC-esitteellä käyttöä. Yhtä tärkeää on viedä tietoa peruskoulun jälkeisiin jatko-opintopaikkoihin. Suomi kansainvälistyy koko ajan ja uusia yhteyksiä luodaan ulkomaille. Opiskelu ja työskentely ulkomaille lisääntyvät. Jos nuoret jo työelämään mennessään tietäisivät EWC:n olemassa olosta, edistäisi se yritysneuvostojen syntyä ja toimintaa.

4.2 Aikataulu

Työni tekemiseen meni noin viisi kuukautta. Syksyllä 2011 aiheanalyysin jälkeen opin näytetyöni rajaus muuttui. Koko esitteen tekemisen sijaan kirjoitin tekstit ja asettelin ne valitsemaani vihkomalliin. Loppusyksystä hahmottelin teoriaa ja etsin aineistoa. Tammikuussa 2012 sain hahmoteltua tärkeimmät asiat, joita esitteeseen tuli. Tämän jälkeen työstin käsikirjoitusta yhdessä Valtamarin ja Ukkolan kanssa. Julkaistavan muotonsa esite sai helmikuussa. Esitteen tekstin kirjoituksen lomassa työstin koko oppinäytetyötäni. Lopullinen esite painettiin maaliskuussa.

Syyskuu 2011

Idea esitteen tekemisestä syntyi ja sain toimeksiantajan

Lokakuu 2011

Esitteen sisällön ja muodon pohdintaa

Tutustumista eri lähteisiin, jotka liittyivät EWC:hen, esitteisiin ja viestintään

Marraskuu 2011

Toimeksiantosopimus allekirjoitetaan

Osuuteni rajausta ja hiontaa

Tutustumista eri lähteisiin, jotka liittyivät EWC:hen, esitteisiin ja viestintään

Joulukuu 2011

Tehtäväni tarkentui. Hahmottelin tekstiä ja päätin esitteen mallin ja tekstin asettelun siihen.

Tammikuu 2012

Tammikuun loppuun mennessä tekstin tuli olla valmis. Lähetin ensimmäisen version Valtakarille. Tähän olin luetellut asiat, joita pidin tärkeinä. Teksti oli sijoiteltu vihkomaaliin (A4 taiteltu kolmeen osaan).

Helmikuu 2012

Toiseen versioon olin kirjoittanut kaiken kokonaisina lauseina, kuten toimeksiantaja halusi. Pidimme palaverin Valtakarin ja Ukkolan kanssa. Hioimme ja tarkistimme tekstin ulkoasun ja sisällön. Esitteen teksti valmistui lopulliseen muotoonsa (Liite 8).

Maaliskuu 2012

PAM taittoi ja painoi esitteen (Liite 3). PAM oli juuri uudistanut visuaalista ilmettään. Esite saatiin valmiiksi Heureka EWC-seminaariin, jossa sitä jaettiin osallistujille.

Huhtikuu 2012

Tekniikan akateemiset (TEK) julkaisi nettiesitteen käsikirjoituksestani heidän omalle visuaaliselle pohjalleen (Liite 4).

4.3 Esitteen teksti ja asettelu

Tämä esite on osa EWC:n ja sen uuden lain tunnetuksi tekemistä eli yhteisöviestintää (Luku 3.1). EWC-esite on osa sisäistä ja ulkoista viestintää, koska sitä jaetaan sekä yrityksen sisällä ja ulkopuolella kuten liitoille. Kärkikolmiomallin mukaan asetin kappaleet tärkeysjärjestykseen eli tärkein ensin. (Luku 3.2) Samoin tekstien alussa ovat tärkeim-

mät asiat ensimmäisinä joka kappaleessa. Tämä auttaa lukijaa saamaan käsityksen EWC:stä vain alkutekstit lukemalla.

Esitettä on tarkoitus jakaa yrityksissä, kouluissa, koulutustilaisuuksissa, seminaareissa ja muissa tapahtumissa. Tämän vuoksi esitteen tekstilaji ja kieli oli harkittava tarkkaan. Koska kohderyhmä on niin laaja, ajattelin asiatekstin tavoittavan kaikki ja antavan luotettavan ja uskottavan kuvan asiasta. Esitteen tekstin kirjoitin asiatekstimuotoon, koska tekstin tarkoitus on välittää tietoa. Tekstiä kirjoittaessani pyrin lyhyisiin lauseisiin ja yritin kiteyttää niihin vain tärkeimmät asiat, kuten edellä on mainittu hyvän asiatekstin tunnusmerkeissä. (Luku 3.2) Jotta esitteen teksti tavoittaisi mahdollisimman monta, tein kappalejaot aihepiireittäin. Aihepiirejä on kolme:

- Mikä EWC on?
- Mitä hyötyä siitä on?
- Miten se toimii?

Otsikot muotoilin niin, että ne luettuaan jokainen ymmärtää, mistä siinä kappaleessa kerrotaan. Otsikot eivät saa olla pitkiä ja siksi niiden keksimisessä meni yllättävän paljon aikaa.

Rope (1998, 177–179) jakaa esitteet kahteen ryhmään: yritys- ja tuote-esitteisiin. EWC-esitteessä kuvataan asiakokonaisuutta ja siksi ryhmittelen sen yritysesitteeksi. Jotta Wii-on lait eivät toteutuisi (Luku 3.1), on käsikirjoitus tarkistettu sekä sisällöllisesti että kielellisesti. Daniel Valtakari on ollut muotoilemassa EWC-direktiiviä Suomen lakiin ja siksi hänen tarkistamaansa tekstiin voi luottaa. Oikeinkirjoituksen ja kieliopin tarkisti Inka Ukkola, joka tekee sitä työkseen. Teksti kirjoitettiin mahdollisimman yksiselitteisesti, ettei tulkintaongelmia syntyisi.

4.4 Toteutus

Kun työni rajaus oli selvillä, alkoi esitteen hahmottelu. Se vaati paljon ajattelua ja miettimistä, ennen kuin voi alkaa itse tekstin kirjoittamisen. Luin EWC:stä kaikista mahdollisista paikoista: kirjoista, julkaisuista ja internetistä. Koska yritysneuvosto ja sen toiminta perustuu vain lakiin, on lakia myös osattava soveltaa oikein. Tärkeimpien kohtien

etsiminen ja niiden asettelu A4-kokoiselle paperille vaati perinpohjaista tutustumista EWC-lakiin. Asiat, jotka olivat mielestäni tärkeitä, listasin ensimmäiseen esiteversioon (Liite 1). Tämän listan lähetin toimeksiantajalleni, joka hyväksyi sen pohjaksi, josta aloin muokata tulevaa esitettä. Valtakarın toive oli, että kaikki asiat esitettäisiin kokonaisina lauseina (Liite 8). Seuraava tehtäväni oli kirjoittaa ne ja asetella tekstit esitteeseen (Liite 2).

Jotta saisin esitteestä toimivan, tutustuin erilaisiin esitteisiin. Katselin niitä internetissä, kirjastossa ja työpaikallani. Koska aiemmin oli toimeksiantajan kanssa sovittu, että lyhyt esite on kätevin jaettava, sen piti mahtua A4 paperille. Päädyin vihkomalliin (Liite 2), joka taiteltuna menee pieneen tilaan ja mahtuu hyvin käteen. Esitteen sisäpuoli koostui kolmesta kappaleesta (Liite 2, a, b, c). A-osa kertoo mikä EWC on, b-osassa kerrotaan hyöty yritysneuvoston perustamisesta yritykselle ja c-osassa sen hyöty työntekijöille (Liite 2, a, b). Etusivulle (Liite 2, f) laitettiin vain otsikko: Eurooppalainen yhteistyö yrityksessä ja alaosaan EWC ja englanninkielinen käännös. Osaan d (Liite 2, d) laitettiin tekstiä, koska esitettä avatessa se näkyy ensimmäisenä. Tässä kerrotaan miten yritysneuvosto käytännössä toimii. E-osaan (Liite 2, e) jäi tilaa lisätiedoille eli www-osoitteille.

Alun perin esite piti painaa YTR:n visuaaliselle pohjalle, mutta suunnitelmat muuttivat. PAM ja Tekniikan akateemiset (TEK) kiinnostuivat käsikirjoituksesta. PAM painoi esitteen omalle, uudelle visuaaliselle pohjalleen ja hoiti taiton (Liite 3). Ensipainos oli 1000 kappaletta. Esite valmistui juuri ennen Heurekassa tapahtuvaa EWC-seminaaria ja sitä jaettiin siellä noin 200 kappaletta. Heurekassa oli paikalla 177 ihmistä eri yrityksistä: EWC-edustajia, liittojen henkilöstöä ja henkilöstöhallinnon edustajia ja muita asiasta kiinnostuneita. Otollisempaa tilaisuutta ei tämän esitteen julkaisulle olisi voinut olla. TEK on yksi suurimmista Akavan jäsenjärjestöistä. Sen piiriin kuuluvat yliopistokoulutuksen saaneet kuten diplomi-insinöörit, arkkitehdit ja matemaatikot. TEK teki käsikirjoituksestani nettiversion (Liite 4), joka on yhden sivun mittainen.

Testasin esitteen ymmärrettävyyttä 15 - 65-vuotiailla. Tähän käytin ensimmäistä versiota (Liite 1), jotta jo varhaisessa vaiheessa saisin vinkkejä parannuksiin. Annoin kopioidun esiteraakileen koeryhmälle luettavaksi ja kommentoitavaksi. Yllätyin, kuinka jopa

kolme haastateltua 15-vuotiasta olivat saaneet oikeasuuntaisen kuvan EWC-toiminnasta. Keski-ikäiset (15 henkilöä) ymmärsivät tekstin sisällön myös, mutta kaipa- sivat selvennyksiä juuri ajatusviiva-kohtiin ja se puolsi sitä, että esitteen lopulliset tekstit ovat kokonaisia lauseita. Vanhemmille ihmisille (yli 60-vuotiaille, joita oli 4) teksti oli vieläkin liian pitkä ja aihe heitä liikuttamaton, koska he eivät olleet enää työelämässä mukana. Yleisesti esitettä pidettiin hyvänä ja selkeänä.

5 Pohdinta

Esitteen tekstit on yritetty koota niin työntekijän kuin työnantajan näkökulmasta. Mielestäni tekstit voitaisiin tehdä myös puhetyylillä ja kysymyksiä hyväksi käyttäen. Luulen, että aihe herättää ensimmäisenä kysymyksiä ja niihin kaivattaisiin yksinkertaisia vastauksia. Tuttavallisempi tyyli toisi vaikean aiheen lähemmäksi lukijaa. Kirjoittamani tekstit ovat kirjakieltä ja niistä on yritetty tehdä mahdollisimman yksiselitteisiä. Tämä mahdollistaa niiden käyttämisen myös opetusmateriaalina esimerkiksi kouluissa. Toimeksiantajan mielestä esitteen tekstit ovat juuri sellaisia, joita on kaivattu. PAM:in esitteen levitys on vielä alussa, joten palautetta ei ole vielä paljon saatavissa. Esitteen ensipainos oli 1000 kappaletta ja sitä painetaan lisää. TEK:in nettiversio esitteestä on kaikkien saatavilla ja näin sen toivotaan saavuttavan usean lukijan.

Toimeksiantajani antoi minulle vapaat kädet suunnitellessani tekstejä ja asettelua. Työni edetessä varmistin ja kysyin joitain asioita Valtakarilta, joka on avustanut aina tarvittaessa. Yhteistyömme oli mutkatonta ja avartavaa. Produktin edetessä huomasin kiinnostuvani yhä enemmän itse esitteen tekemisestä ja yleensä EWC:stä. Opin, kuinka tärkeää on opiskella ja tutustua etukäteen aiheeseen ja sitten vasta aloittaa suunnittelu. Jo pelkkä aiheen ajattelu ja ongelmien ratkominen ennen työn aloittamista, helpotti kokonaisuuden hallintaa. Toisten kuunteleminen ja siitä oppiminen oli erityisen antoisaa ja ilman muiden mielipiteitä ei työni olisi varmastikaan tämän näköinen. Hankalinta itselleni oli otsikoiden tekeminen, koska niihin piti mahduttaa kappaleiden sisältö muutamalla sanalla. Aihepiirijärjestyksen ja kärkikolmiomallin käyttäminen antoi käsikirjoitukselle ryhtiä ja selkeyttä. (Luku 3.2.) Oikeiden teorioiden ja menetelmien etsiminen avarsi käsitystäni tekstin tuottamisesta.

Halusin tehdä opinnäytetyöni aiheesta, joka on tärkeä muille ja minulle. Työni avulla olen syventänyt jo osaamaani tietoutta EWC:stä, jota tarvitsen EWC-edustajan työssäni. Mielenkiintoni oikeusoppiin ja lakeihin sai vain vahvistusta tehdessäni produktia. Muiden tahojen kuin YTR:n kiinnostus esitteen tekstiä kohtaan oli positiivinen yllätys minulle. Tämä tukee sitä tosiasiaa, että esitteelle on olemassa todellinen tarve. Uskon, että jakamalla esitettä mahdollisimman paljon oikeille kohderyhmille, kiinnostus EWC:tä kohtaan kasvaa.

Oikea tieto luo varmuutta solmia uusia EWC- sopimuksia. Tämän myötä työntekijät eri puolilla yritystä olisivat paremmin perillä siitä, mitä tulee tapahtumaan ja miten se heihin vaikuttaa. Yritysneuvostolla on mahdollisuus vaikuttaa suunniteltuihin toimenpiteisiin yrityksessä ja sen kautta yhdenmukaistaa työntekijöiden oloja eri maissa. EWC:n hyödyntäminen suomalaisissa yrityksissä on vielä vähäistä. Tarpeellisten tietojen levittäminen rohkaisee ihmisiä käyttämään tätä suhteellisen nuorta lakia hyväkseen.

Opinnäytetyö kokonaisuudessaan oli vaikein kirjallinen työ, jonka olen tehnyt. Kirjastokäynnit, haastattelut, tietojen etsiminen internetistä, palaverit ja itse kirjoittaminen ovat vieneet paljon aikaa joulukuusta 2011 lähtien. Tiesin tämän olevan vaativa tehtävä, mutta sen monimuotoisuus yllätti. Tietojen kerääminen eri lähteistä oli haastavaa ja välillä vaivalloistakin. Pidän EWC:tä tärkeänä työkaluna työntekijöiden mielipiteiden huomioon ottamisessa yrityksen tehdessä päätöksiä. Tämän vuoksi panostin itse esitteen teksteihin, jotta niistä olisi aitoa hyötyä tulevaisuudessa.

Lähteet

European Trade Union Confederation. Luettavissa: <http://www.etuc.org/a/125>. Luettu: 6.1.2012.

ETUI. The database on european works council agreement. Statistics and graphs. Luettavissa: <http://www.ewcdb.eu/index.php>. Luettu: 20.1.2012.

Honkala, P. & Kortetjärvi-Nurmi, S. & Rosenström, A. & Siira-Jokinen, S. 2010. Linkki. Työyhteisön viestintä. Edita. Helsinki.

Kankaanpää, S. & Piehl, A. 2011. Tekstintekijän käsikirja. Yrityskirjat. 2011.

Viestintä Kielipuu. Luettavissa:

<http://www.kielipuu.fi/palvelut/ulkoinenviestinta.html>. Luettu 5.1.2012.

Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä 335/2007.

Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä 620/2011.

Lohtaja, S. & Kaihovirta-Rapo, M. 2007. Tehoa työelämän viestintään. WSOYpro. Helsinki.

Marketing Minefield. Luettavissa: <http://www.marketingminefield.co.uk/marketing-with-leaflets/>. Luettu 19.3.2012.

PAM. Luettavissa: <http://www.pam.fi/fi/info/eu/Sivut/EWC.aspx>. Luettu: 20.1.2012.

Rope, T. 1998. Business to business- markkinointi. WSOY. Porvoo.

SuomiSanakirja. Luettavissa: <http://suomisanakirja.fi/implementoida>. Luettu: 6.1.2012.

Teollisuuden Palkansaajat -neuvottelukunta. Luettavissa:
<http://www.tpneuvottelukunta.net/>. Luettu: 10.1.2012.

Teollisuuden Palkansaajat, Yhteistoimintaryhmä. 2011. Eurooppalaiset yritysneuvostot.
Opas. YTR

The International Development Research Centre (IDRC). Luettavissa:
http://web.idrc.ca/uploads/user-S/11606749051Sheet08_Leaflet.pdf. Luettu
16.4.2012

Vaittinen, S. 16.1.2012. Sihteeri. Yhteistoimintaryhmä. Sähköpostiviesti.

Valtakari, D. 22.9.2012. Jäsen. Yhteistoimintaryhmä. Esitelmä. PAM toimisto. Helsinki.

Valtakari, D. 9.1.2012. Jäsen. Yhteistoimintaryhmä. Sähköpostiviesti.

Valtakari, D. 9.1.2012. Jäsen. Yhteistoimintaryhmä. Haastattelu. Helsinki.

Workers-participation.EU. European Works Council. Luettavissa: <http://www.worker-participation.eu/index.php/European-Works-Councils/Facts-Figures>. Luettu
18.2.2012.

Liitteet

Liite 1. EWC-esitteen ensimmäinen versio

Mikä on EWC?

- Eurooppalainen yrityneuvosto (EWC) on työntekijöiden oma ryhmä edustajia, jotka yhteistoiminnassa yrityksen johdon kanssa osallistuvat työntekijöitä koskevien asioiden hoitoon
- Työntekijöillä on oikeus perustaa yritysneuvosto yrityksiin, joissa on yhteensä vähintään 1000 työntekijää EU/ETA maissa ja näistä kahdessa on oltava vähintään 150 työntekijää kussakin
- Yritysneuvosto koostuu EWC-edustajista, jotka on valittu joka EU-maasta, joissa yrityksellä on liiketoimintaa
- Heidän tehtävänsä on edistää ja kehittää työntekijöiden työhyvinvointia, työoloja ja muita heitä koskevia asioita
- EWC-edustajilla on samanlainen lrtisanomissuoja kuin luottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetuilla kunkin maan lain mukaan
- EWC-laki perustuu direktiivin ja se löytyy Suomessa laista yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisölaajuisissa yrityksissä
- Yritysneuvoston ja yrityksen johdon välisessä kokouksessa käsitellään vähintään kahta jäsenmaata koskevia asioita, jotka vaikuttavat työntekijöiden asemaan

HYÖTY YRITYKSELLE

- saa työntekijöiden näkömyksen ja suunnanmuutoksen käsiteltävien asioiden
- avoin ja rohellinen yhteistoiminta
- edistää kehitystyötä esim. kampanjat, samanaikaiset työvaatokset, työhyvinvointi
- saadaan tieto työntekijöille luotettavaa ja nopeasti
- yhteiskokoukset tukevat eri toimintamaiden välillä
- saa suostumustietoa tietoa ja kokemuksia

YRITYKSEN ROOLI

- tiedottaa yritysneuvostoa henkilöstöä koskevissa asioissa ajoissa, ennen päätöksen tekoa
- sillä olevat asiat on esitettävä kaikkien ymmärtettävissä, jotta edustajat voivat perustella niihin annuksen lausuntonsa
- edistää EWC-sopimuksen syntymä
- hoitaa kokousjärjestelyt, tilat, tulkkaus, matkat, majoitukset, kutsut jne.
- kirjottaa pöytäkirja ja toimittaa se osallistujille
- pitää yritysneuvosto ajan tasalla yrityksen tulevaisuuden näkömyistä

HENKILÖSTÖLLE

- parempi tiedonvälitys yrityksen eri maiden työntekijöiden välillä
- mahdollisuus vaikuttaa suunniteltuihin asioihin
- yhteishenki paranee, koska saadaan tietoa myös muista maista
- työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden edellä tsa-arvon edistäminen
- avoin ja rohellinen yhteistoiminta

Takisivun otsikko

Tähän osiin tarvitaan bitorhoasvato
arhoasvato suostaa la salve-
luta. Tässä kohdassa ei tarvita
ole merkintöidarkokulua arho-
asvato laista.

Lorem ipsum dolor sit amet, con-
sectetur adipiscing elit, sed diam
nisi ut elit, sed eiusmod tempor
incidunt ut accumsan.

Kuva kuva atakasi tähän.

Yhteistoiminta kansainvälisessä yrityksessä

EWC

European Works Council

Liistietoja

Nattistvut

Puhelin: 123 456 7890
Faksi: 123 456 7890
Sähköposti: jukka@ytr.fi

YTR

Liite 2. EWC-esitteen toinen versio kokonaisine lauseineen

EDUNVALVONTAA YLI RAJOJEN A

Eurooppalainen yritysneuvosto (EWC) on työntekijöiden valitsema ryhmä edustajia, jotka yhteistyössään yrityksen johdon kanssa osallistuvat työntekijöitä koskevien asioiden käsittelyyn.

Työntekijöillä on oikeus perustaa yritysneuvosto yrityksiin, joissa on yhteensä vähintään 1000 työntekijää EU/ETA maissa ja näistä kahdessa on oltava vähintään 150 työntekijää kussakin.

Yritysneuvosto koostuu henkilöiden edustajista, jotka on valittu joko EU/ETA-maasta, jolloin yrityksellä on työntekijöitä. Yhteistyön tarkoituksena on kuulla työntekijöitä heitä koskevista asioista, kuten rakennemuutokset, **työnvälitys** ja **työajat**. **EWC-edustajilla** on samankaltaiset oikeudet ja velvoitteet kuin luottamusmiehillä ja työsuojeluvuorokauden kunkin maan lain mukaan.

EU-direktiivin perustava **EWC-toiminta** määrittää Suomessa työajat.

HYÖTY YRITYKSELLE: B

Yritys saa työntekijöiden näkemys ja asiantunteutuksen käsittelyä asioihin.

Avoin ja luottamuksellinen yhteistyö edistää työyhteisön ja yrityksen kehittämistä.

Kun yritys saa työntekijöiltä ruohonjuuritasoa tietoa ja kokemusta helpottaa se mm. strategian jalkautamista, **työsuojelua** ja **työn** tehostamista.

EWC-toiminta työntekijöille merkittävä tavalla sitä informaatiota, mitä yritys johtaja voi käyttää päätöksenteossa.

C

HYÖTY TYÖNTEKIJÖILLE:

EWC antaa mahdollisuuden vaikuttaa suunniteltuihin asioihin.

Työntekijät saavat lisää tietoa, koska **EWC-edustajat** tiedottavat asioista esioikeus.

Yrityksen eri maiden välinen tiedonvälitys ja yhteishenki paranevat.

D

NÄIN SE TOIMII

Yhteistyöstä tehdään sopimus. Siinä johd ja yritysneuvosto sopivat yhteiset päättämät.

Yritysneuvostossa kuullaan asioita, joita yrityksessä on tapahtumassa tai joita suunnitellaan.

Tiedottaminen ja kuuleminen koskee asioita, joita on vaikutusta henkilöstöön. Näistä kerrotaan yritysneuvostolle ajassa, jota **EWC-edustajilla** on oikeus perestyä niihin.

Lisätietoja E

täältä www.eiwc.eu

Eurooppalainen F yhteistyö yrityksessä

logo

European Works Council EWC

logo

Näin se toimii

Lisätietoja:
www.pam.fi > PAM-info
 > EU-vaikuttaminen >
 Eurooppalainen yritysneuvosto EWC

**EUROOPPALAINEN
YHTEISTYÖ
YRITYKSESSÄ**

Yhteistoiminnassa tehdään sopimus. Siinä johto ja yritysneuvosto sopivat yhteiset päätökset.

Yritysneuvostossa kuullaan asioita, joista yrityksessä on tapahtumassa tai joita suunnitellaan.

Tiedottaminen ja kuuleminen koskee asioita, joilla on vaikutusta henkilöstöön. Näistä kerrotaan yritysneuvostolle ajoissa, jotta EWC-edustajilla on aikaa perehtyä niihin.

European Works Council
EWC

Edunvalvontaa yli rajojen

Hyöty yritykselle:

Eurooppalainen yritysneuvosto (EWC) on työntekijöiden välittämä ryhmä edustajia, jotka yhteistoiminnassa yrityksen johdon kanssa osallistuvat työntekijöitä koskevien asioiden käsitteilyyn.

Työntekijöillä on oikeus perustaa yritysneuvosto yrityksiin, joissa on yhteensä vähintään 1000 työntekijää EU/ETA-maissa ja näistä kahdessa on oltava vähintään 150 työntekijää kussakin.

Yritysneuvosto koostuu henkilöstön edustajista, jotka on valittu joko EU/ETA-maasta, jolla yritys on toiminnassa, tai työntekijöistä, jotka on valittu yhteistoiminnassa osallistuvien työntekijöiden edustajiksi. Yhteistoiminnassa osallistuvien työntekijöiden edustajien on kuultava työntekijöitä heitä koskevista asioista, kuten rakennemuutoksista, työhyvinvoinnista ja työolosuhteista. EWC-edustajilla on samankaltaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin luottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetuilla kunkin maan lain mukaan.

EU-direktiivin perusteella EWC toimintaa määrittää Suomessa yritys.

Yritys saa työntekijöiden näkemyksen ja asiantuntemuksen käsiteltäviin asioihin. Avoin ja luottamuksellinen yhteistoiminta edistää työyhteisön ja yrityksen kehittämistä.

Kun yritys saa työntekijöiltä ruohonlaurittason tietoa ja kokemuksia, helpottaa se mm. strategian jalkauttamista, työhyvinvoinnin ylläpitoa ja työn tehokasamista.

EWC-toiminta täydentää merkittävällä tavalla sitä informaatiota, mitä yritysjohto voi käyttää päätöksenteossään.

Hyöty työntekijälle:

EWC antaa mahdollisuuden vaikuttaa suunniteltuihin asioihin.

Työntekijät saavat lisää tietoa, koska EWC-edustajat tiedottavat sovituista asioista.

Yrityksen eri maiden välinen tiedonvälitys ja yhteishenki paranevat.

Eurooppalainen yhteistyö yrityksessä

Edunvalvontaa yli rajojen
Eurooppalainen yritysneuvosto (EWC) on työntekijöiden valitsema ryhmä edustajia, jotka yhteistoiminnassa yrityksen johdon kanssa osallistuvat työntekijöitä koskevien asioiden käsittelyyn.

Työntekijöillä on oikeus perustaa yritysneuvosto yrityksiin, joissa on yhteensä vähintään 1000 työntekijää EU/ETA maissa ja näistä kahdessa on oltava vähintään 150 työntekijää kussakin.

Yritysneuvosto koostuu henkilöiden edustajista, jotka on valittu joka EU/ETA-maasta, joissa yrityksellä on työntekijöitä. Yhteistoiminnan tarkoituksena on kuulla työntekijöitä heitä koskevissa asioissa, kuten rakennemuutokset, työhyvinvointi ja työlolot. EWC-edustajilla on samankaltaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin luottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetuilla kunkin maan lain mukaan.

EU-direktiivin perustavaa EWC-toimintaa määrittelee Suomessa yt-laki.

- NÄIN SE TOIMII**
1. Yhteistoiminnasta tehdään sopimus. Siinä johto ja yritysneuvosto sopivat yhteiset päätökset.
 2. Yritysneuvostossa kuullaan asioita, joita yrityksessä on tapahtumassa tai joita suunnitellaan.
 3. Tiedottaminen ja kuuleminen koskee asioita, joilla on vaikutusta henkilöihin. Näistä kerrotaan yritysneuvostolle ajoissa, jotta EWC-edustajilla on aikaa perehtyä niihin.

Liite 5. Lyhenteitä

LYHENTEITÄ

BWI	Kansainvälinen rakennus- ja puualojen liitto, Building and Wood workers International
EMCEF	Euroopan kemia, paperi ja energia, European Mine, Chemical and Energy Workers Federation
EMF	Euroopan metalli, European Metal workers federation
ETA	Euroopan talousalue, EEC European Economic area
EWC	Eurooppalainen yritysneuvosto, European Works Council
ETUI	European Trade Union Institute
IN	Pohjoismaiden teollisuustyöntekijät, Nordic IN Industrianställda i Norden
PAM	Palvelualojen ammattiliitto
SE	Eurooppa yhtiö, European Company
SNB	Erityinen neuvotteluelin, Special negotiation body
TJS	Opintokeskus STTK:n ja Akavan palveluorganisaatio
TP	Teollisuuden Palkansaajat
UNI	Palvelualojen maailmanliitto, Union Network International

Yhteistoimintalaki

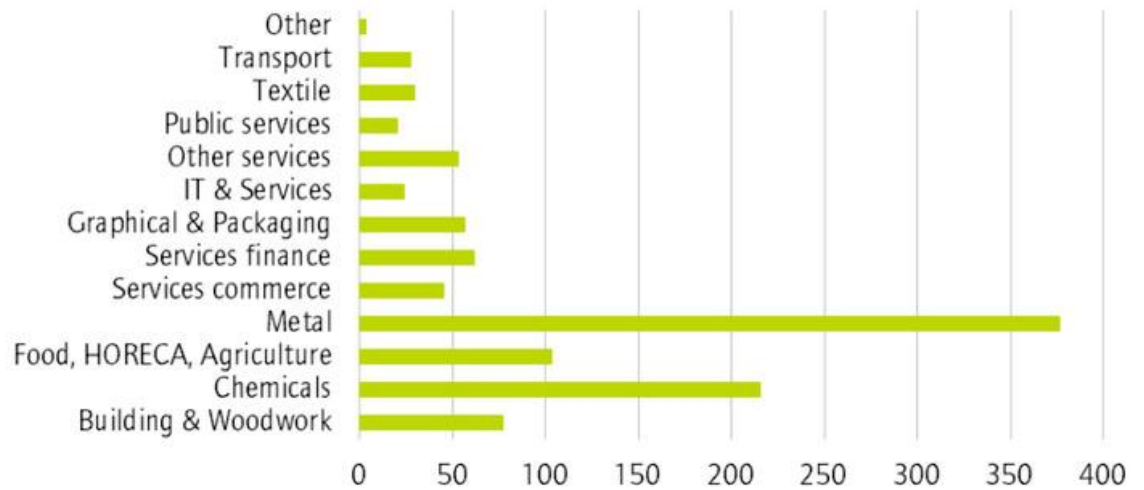
Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä
335/2007.

Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä
620/2011.

YTR Yhteistoimintaryhmä, Cooperation Working group TP

Liite 6. Toimivat yritysneuvostot toimialoittain

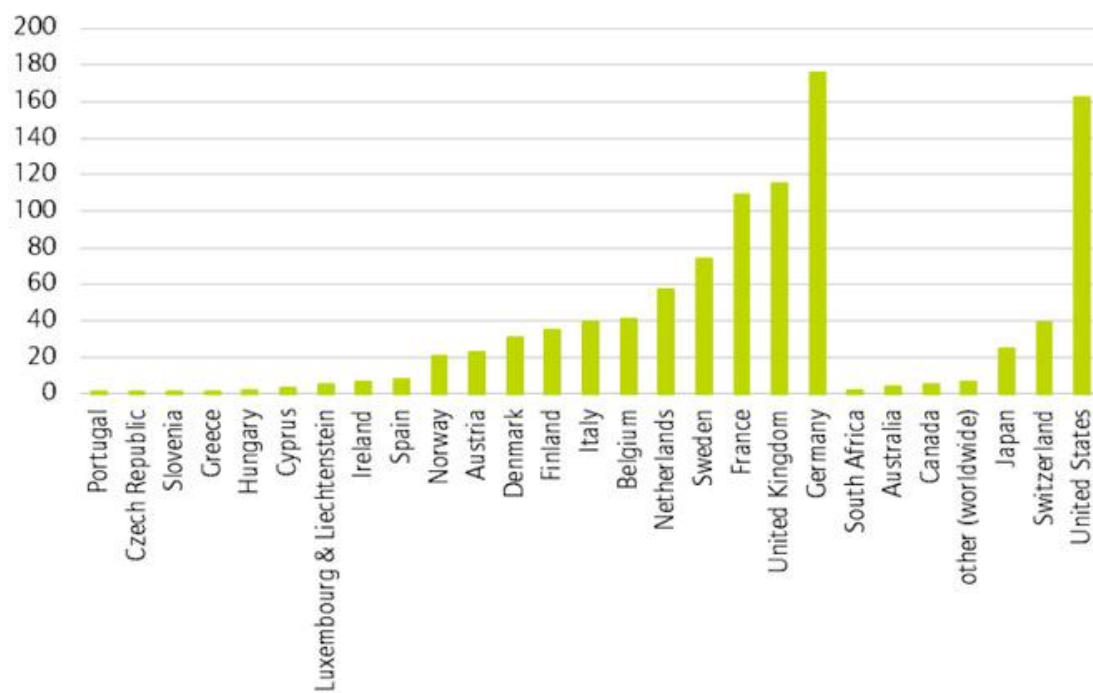
EWC bodies currently active, by sector of activity

Data source: European Trade union Institute, EWC database, November 2011

etui.

EWC bodies currently active, by country of headquarters

Data source: European Trade union Institute, EWC database, November 2011

etui.

Eurooppalainen yhteistyö yrityksessä

Edunvalvontaa yli rajojen

Eurooppalainen yritysneuvosto (EWC) on työntekijöiden valitsema ryhmä edustajia, jotka yhteistoiminnassa yrityksen johdon kanssa osallistuvat työntekijöitä koskevien asioiden käsittelyyn.

Työntekijöillä on oikeus perustaa yritysneuvosto yrityksiin, joissa on yhteensä vähintään 1000 työntekijää EU/ETA maissa ja näistä kahdessa on oltava vähintään 150 työntekijää kussakin.

Yritysneuvosto koostuu henkilöstön edustajista, jotka on valittu joka EU/ETA-maasta, joissa yrityksellä on työntekijöitä. Yhteistoiminnan tarkoituksena on kuulla työntekijöitä heitä koskevissa asioissa, kuten rakennemuutokset, työhyvinvointi ja työolot. EWC-edustajilla on samankaltaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin luottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla kunkin maan lain mukaan.

EU-direktiiviin perustuvaa EWC- toimintaa määrittelee Suomessa yt-laki.

Hyöty yritykselle

Yritys saa työntekijöiden näkemyksen ja asiantuntemuksen käsiteltäviin asioihin.

Avoin ja luottamuksellinen yhteistoiminta edistää työyhteisön ja yrityksen kehittämistä.

Kun yritys saa työntekijöiltä ruohonjuuritason tietoa ja kokemuksia helpottaa se mm. strategian jalkauttamista, työhyvinvoinnin ylläpitoa ja työn tehostamista.

EWC- toiminta täydentää merkitsevällä tavalla sitä informaatiota, mitä yritysjohto voi käyttää päätöksen teossaan.

Hyöty työntekijöille

EWC antaa mahdollisuuden vaikuttaa suunnitteilla oleviin asioihin.

Työntekijät saavat lisää tietoa, koska EWC- edustajat tiedottavat sovituista asioista.

Yrityksen eri maiden välinen tiedonvälitys ja yhteishenki paranee.

Näin se toimii

1. Yhteistoiminnasta tehdään sopimus. Siinä johto ja yritysneuvosto sopivat yhteiset pelisäännöt.
2. Yritysneuvostossa kuullaan asioista, joita yrityksessä on tapahtumassa tai joita suunnitellaan.
3. Tiedottaminen ja kuuleminen koskee asioita, joilla on vaikutusta henkilöstöön. Näistä kerrotaan yritysneuvostolle ajoissa, jotta EWC- edustajilla on aikaa perehtyä niihin.